

Öljyvahatut puulattiat

Hoito-ohje

Puu materiaalina

Puu on luonnonmateriaali ja siksi sen ulkonäkö on uniikki laudasta ja säleestä toiseen. Oksaisuudet, sävyvaihtelut ja pintarakenteet eri lautojen välillä kuuluvat sen ominaisuuksiin. Puulajien kovuudet vaihtelevat eri puulajien välillä. Myös eri puulajien sisällä on vaihtelevuutta.

Puulattialle on ominaista, että käytön jäljet näkyvät lattiassa kulutuksen mukaan. On luonnollista, että käytön jälkiä tulee enemmän sinne, missä käyttö on kovempaa. Puulattia on hyvä suojata voimakkaan kulutuksen alueilla, kuten keittiössä ja sisääntulossa esimerkiksi irtomatoilla.

Puu kypsyy ajan saatossa ja muuttaa väriä UV-valon vaikutuksesta. Värimuutokset ovat voimakkaimillaan ensimmäiset 12 kk asennuksesta, mikä on hyvä huomioida esim. mattoja käyttäessä.

Huoneilman olosuhteet

Puu on hygroskooppinen materiaali, mikä tarkoittaa sitä, että se pyrkii tasapainottumaan ympäröivän kosteuden mukaan. Kosteassa tilassa puu ilmee kosteutta ja turpoaa, kun taas kuivassa ilmassa puu luovuttaa kosteutta ja kutistuu. Tästä syystä on erittäin tärkeää pitää tilan kosteudet mahdollisimman tasaisena ja noudattaa annettuja suositusarvoja. Lattian asennuksen ja käyttöänsä aikana ilman suhteellisen kosteuden on oltava välillä 35 - 60 % ja huonelämmön välillä +18 - 24°C.

Jos näistä olosuhteista poiketaan, saattaa puulattiassa esiintyä turpoamista, rakoilua, halkeilua, haristumista tai muita muodonmuutoksia, joiden syntymisestä valmistaja, myyjä ja asentaja eivät ole vastuussa. Nämä ongelmat voit estää käyttämällä kuivina aikoina ilmankostutinta sekä kosteissa olosuhteissa kesällä ja syksyllä lämmitystä ja/tai tuuletusta. On hyvä huomioida, että talvikaudella lämmittäminen ja liiallinen tuuletaminen kuivattaa sisäilmaa voimakkaasti. Jotta voit seurata huoneilman olosuhteita, kannattaa hankkia kalibroitu kosteusmittari.

Lattialämmitys

Lattialämmitykseen soveltuvat vesikiertoiset tai itsesäätyvät sähköiset järjestelmät. Valmiin lattian käytön aikainen pintalämpötila saa maksimissaan olla + 27°C (myös mattojen alla) ja vuorokautinen vaihtelu saa olla enintään 5 astetta. Lattialämmitysjärjestelmän on jaettava lämpöä tasaisesti koko lattiapinnalle. Lattialämmitys kuivattaa puuta, minkä seurauksena voi lautojen väliin muodostua rakoilua ja pintapuuhan voi ilmestyä pieniä halkeamia lämmityskauden aikana. Kaikki Tarkettin puulattiat soveltuvat lattialämmitykseen, pl. pyökki. Huomaa, että liian korkea lattian lämpötila voi vahingoittaa puulattian pysyvästi!

Hoito-ohjeita noudattamalla pidennät puulattiasi käyttöikää!

Käyttööottopuhdistus

Irtolika ja pöly poistetaan lattialta imuroimalla. Nihkeämoppaa lattia, mikä tarkoittaa sitä, että lattiapinnalle ei jää vettä. Hyvä siivousväline tähän on mikrokuitumoppi. Käytä hankausmoppia tai pehmeää harjaa harjatuilla pinnoilla ja sileää moppia kuivaukseen heti harjauksen jälkeen. Käytä rakennustöiden jälkeiseen käyttööottopuhdistukseen Tarkett Tarkoclean Öljyvahatuille puulattioille tai OSMOn Öljysaippuaa hieman tavanomaista vahvempana käyttöliuoksena. Vaihda moppeja usein niiden likaantuessa. Tämän jälkeen nihkeämoppaa lattia pelkällä vedellä nihkeytetyllä mopilla. Tämän jälkeen kuivaa lattia hyvin.

Uusi öljyvahattu puulattia käsitellään joko OSMOn hoitovahalla 3029 (kirkas) tai 3087 (valkoinen) riippuen puulattian väristä. Hoitovaha työstetään kuivalle ja puhtaalle lattiapinnalle käyttäen mieluiten hidaskierroksista lattianhoitokonetta ja 3M valkoista laikkaa. Käytä maksimissaan 2 teelusikkaa/1 m².

Ylläpito

Käytä pääsääntöisesti kuivia siivousmenetelmiä, kuten imurointia tai kuivamoppausta mikrokuitumopilla. Kuiva mikrokuitumoppi irrottaa likaa tehokkaammin kuin imuri. Poistaaksesi kiinnittynyttä likaa tee nihkeämoppaus. Käytä harjatuilla ja viisteellisillä pinnoilla ajoittain hankausmoppia tai pehmeää harjaa ja sileää moppia kuivaukseen heti harjauksen jälkeen. Käytä kevyesti hoitavaa Tarkett Tarkoclean Öljyvahatuille puulattioille tai OSMOn Öljysaippuaa, annosteltuna ohjeen mukaan. Jos lattialle jää vettä moppauksen jälkeen, kuivaa vesi välittömästi kuivalla mopilla.

Vinkki lattian kunnan tarkistamiseen

Tiputa vesipisara lattiapinnalle. Kun pisara jää pinkeäksi palloksi pinnalle, on lattian kunto vielä hyvä. Lammikoksi valahtanut vesipisara on taas merkki tarpeesta uudellenkäsitelylle.

Peruspuhdistus ja -hoito (noin joka toinen vuosi riippuen kulutuksesta)

Puhdista ensin lattia kohdan Ylläpito - mukaisesti Tarkett Tarkoclean Öljyvahatuille puulattioille tai OSMOn Öljysaippualla. Levitä kuivalle, puhtaalle ja hyväkuntoiselle lattialle hyvin ohut kerros OSMOn Hoitovahaa (kirkas 3029 tai valkoinen 3087), käyttäen mieluiten hidaskierroksista lattianhoitokonetta tai Osmo FloorXcenter konetta ja 3M valkoista laikkaa. Käytä maksimissaan 2 teelusikkaa/1 m². Hoitovaha suojaa lattian pintaa pitkäkestoisesti ja parantaa sen tahranylkyvyttöä. OSMOn Hoitovaha puhdistaa myös erinomaisesti öljypohjaista likaa. Katso ohjeet kohdasta "Tahrannoisto". Mikäli lattia on jo selkeästi kulunut, käytä hoitoöljyvahaa OSMOn Öljyvahaa. Katso ohjeet kohdasta "Uusi käsittely".

Harjatut, viisteelliset ja kuultovärjätty puulattiat vaativat enemmän säännöllistä hoitoa!

Uusi käsittely (n. joka 4-5 vuosi riippuen kulutuksesta)

Aloita käsittely aina pinnan perusteellisella puhdistuksella. Käytä puhdistukseen Tarkett Tarkoclean Öljyvahatuille puulattioille tai OSMOn Öljysaippuaa ja anna lattian kuivua kokonaan, mieluiten seuraavaan päivään. Huom. kostea sisäilma pidentää kuivumisaikaa.

Käytä öljyvahaamiseen aina OSMO-mikrokuiturullaa.

Kun haluat korjata värittömän lattian yksittäisiä kohtia tai öljytä lattian uudelleen, käytä OSMOn väritöntä Öljyvahaa 3062 kuivalle ja puhtaalle pinnalle.

Sävytettyjen lattiapintojen korjaamiseen tarvitset Tarkettin Öljyvahatun puulattian korjaussarjan, jolla saat korjattua mahdolliset naarmut ja kulumat lattiapinnalta. Sävytä kuluneet kohdat ympäröivään lattian sävyyn sopivaksi ja anna pinnan kuivua vähintään vuorokausi. Tämän jälkeen viimeistele pinta öljyvahaamalla värittömällä OSMOn Öljyvahalla, 3062. Valkoiset lattiapinnat viimeistellään värillisellä OSMOn Öljyvahalla 3041. Öljyvahapinta kuivuu kävelykuivaksi noin vuorokaudessa.

VAROITUS!

Öljytuotteisiin tahriintuneet tekstiilit ja laikat voivat syttyä itsestään. Upota ne heti käytön jälkeen veteen ja kuivata aukolevitettyinä ennen hävittämistä. Säilytä lasten ulottumattomissa.

Lisätietoja Tarkettin Öljyvahattujen puulattioiden hoidosta sekä uusimmat suositukset löytyvät osoitteesta www.osmocolor.com Osmo vuokraa FloorXcenter-lattiakonetta.

Tahrannoisto

Tahrat poistetaan tuoreeltaan. Käytä Tarkett Tarkoclean Öljyvahatuille puulattioille tai OSMO Öljysaippuaa.

- **Väriaineet:** spriitä
- **Öljy, rasva, suklaa, kenkävoide, piki:** OSMO Hoitovaha/Spray
- **Puuliima:** denaturoitu sprii.

Puhdistettu kohta pyyhitään puhtaalla vedellä tahrannoiston jälkeen.

Yleisiä ohjeita

- Puulattiat vahingoittuvat liuottimista.
- Öljytahrat on syytä pyyhkiä heti, sillä pinta voi värjäytyä.
- Kumiaines voi värjätä lattian.
- Huonekaluissa on oltava hyväkuntoiset ja puhtaat huopatassut naarmujen ehkäisemiseksi.
- Vaaleat ja hyvin tummat värit lisäävät siivouksen määrää.
- Siirrä tuolit ja muut kalusteet nostamalla, älä vedä tai työnnä niitä.
- Jos käytät pyörällistä toimistotuolia, suojaa puulattia suojalevyllä tai matolla siltä kohdalta, missä käytät tuolia.
- Älä teippaa suoraan lattiapintaan

Pysäytä lika

Ulkoa kantaunutun lika naarmuttaa ja vahingoittaa lattiaa. Suurin osa tästä liasta tulee ulko-ovien kautta. Suojaa lattianpäällysteesi oikein mitoitetuilla sisääntulomatoilla.

- 80% liasta tulee rakennuksen ulkopuolelta
- Oikein mitoitettu sisääntulomatotus pysäyttää jopa 90 % liasta
- Käytä sisääntulomattoja ulko-ovien ulko- ja sisäpuolella

Lattian hionta ja uudelleen käsittely

Parkettilattia on mahdollista hioa kauttaaltaan ja pintakäsittellä kokonaan uudelleen, mikäli lattia on pahasti vaurioitunut tai kulunut. Tällöin on tärkeä huomioda, että vanhan lattian esteettisyyttä ja pintatuntumaa ei pystytä säilyttämään, erityisesti sävytetyissä, harjatuissa ja viisteellisissä lattioissa.

Parkettilattian mahdollisia ongelmatilanteita

- **Pintavaurio**, esimerkiksi kolo tippuneesta esineestä:
Korjataan mahdollisimman pian sulatevahalla tai puulle tarkoitettulla kitillä (löytyy rautakaupoista). Vauriokohta on altis kosteudelle ja pahenee mikäli sitä ei heti korjata.
- **Naarmujen korjaus**, mitkä syntyneet esimerkiksi kalusteita siirtäessä:
Sävytettyjen lattiapintojen korjaamiseen tarvitset Tarkettin Öljyvahatun puulattian korjaussarjan. Värittömälle lattiapinnalle käytetään OSMOn Öljyvahaa 3062. Katso kohta "Uusi käsittely".
Huom. uusi korjattu kohta ei välttämättä näytä ihan samalta kuin ympäröivä lattiapinta
- **Kulunut pinta:**
Kun lattia on kulunut, on aika hoitokäsitellä pinta. Katso kohta "Uusi käsittely".
- **Väri kuluu:**
Parkettilattiaa ei ole hoidettu ohjeiden mukaisesti. Hoitamalla lattia oikein ja säännöllisesti, säilyy lattia hyväkuntoisena pitkään. Pienempiä alueita on mahdollista korjata Tarkett korjaussarjalla (Katso kohta Uusi käsittely). Suuremmissa vaurioalueissa tulee kääntyä ammattilaisen puoleen.
- **Värimuutoksia UV-valon vaikutuksesta**, mikä huomataan esimerkiksi mattoja tai kalusteita siirrettäessä:
Tämä on puulle luonnollinen käyttäytyminen. Kyseinen kohta palautuu ajan saatossa kun se altistuu UV-valolle.
- **Parkettilattia narisee tai äänetelee:**
On normaalia, että parkettilattia äänetelee sen luontaisesta elämisestä johtuen. Jos ääntely on poikkeavaa, on todennäköinen syy epätasainen- tai liian joustava alusta, tai parketin luontainen eläminen on estetty (esimerkiksi liian painavilla kalusteilla tai liikuntavarojen puuttumisella). Sisäilman kosteus- ja lämpötilavaihtelut voi lisätä puulattian ääntelyä.
- **Parkettilautojen välissä rakoja:**
Tämä on normaalia talvisin ja lämmityskauden aikana kun ilma on kuivempi ja puu kuitistuu. Raot pienenevät sisäilmankosteuden lisääntyessä.
- **Kuperat tai koverat laudat:**
Sisäilman kosteuden ollessa liian alhainen, tai lauta saa kosteutta alapuolelta, voi se aiheuttaa laudoissa koveruutta. Liian korkea sisäilman kosteus voi aiheuttaa kuperuutta.
- **Laikukas lattia tai lattia on vaikea pitää puhtaana:**
Lattia on hoidettu sopimattomalla puhdistusaineella tai sitä on yliannosteltu. Puhdistamalla käyttäen pelkkää vettä. Pinttynyt lika voi vaatia hidaskierroksen lattiahoitokoneen. Katso kohta Ylläpito ja peruspuhdistus.
- **Säleet irtoavat:**
Liian alhainen sisäilman kosteus tai liian korkea lattian lämpötila/lämpötilamuutokset voi aiheuttaa säleiden irtoamista.
- **Parketti joustaa:**
Parketissa voi esiintyä jännityksiä sisäilman olosuhteiden muuttuessa, mikä voi aiheuttaa parketissa hieman joustoa. Lisäksi voi alustan epätasaisuudet, liian joustava alusta tai jos parketin luontainen eläminen on estetty, aiheuttaa vastaavaa käyttäytymistä.
- **Laudassa halkeamia:**
Liian alhainen sisäilman kosteus tai liian korkea lattian lämpötila/lämpötilamuutokset voi aiheuttaa puun halkeilua. Lattialämmitys kuivattaa puuta jolloin halkeamia voi ilmestyä.
- **Irronnut tai haljennut oksankohta:**
Korjataan mahdollisimman pian sulatevahalla tai puulle tarkoitettulla kitillä (löytyy rautakaupoista). Vauriokohta on altis kosteudelle ja pahenee mikäli sitä ei heti korjata.